

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസിതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ ചതുഃപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ചതുഃപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

രാജ്ഞാ നൃഗേണ സ്വപുത്രായ രാജ്യം ദത്ത്വാ ഭൂമൗ രൂചിരം ഗർഭം
നിർമാണ്യ തത്ര പ്രവിശ്യ ശാപസ്യോപഭോഗകരണം

രാമസ്യ ഭാഷിതം ശ്രുത്വാ
ലക്ഷ്മണഃ പരമാർഥവിത് |
ഉവാച പ്രാഞ്ജലീർവാക്യം
രാഘവം ദീപ്തേജസം || 7.54.1 ||

അൽപാപരാധേ കാകുത്സ്ഥ
ദിജ്ഞാഭ്യാം ശാപ ഇന്ദ്രഭ്യഃ |
മഹാൻ നൃഗസ്യ രാജർഷേ -
ര്യമദന്ധ ഇവാപരഃ || 7.54.2 ||

ശ്രുത്വാ തു പാപസംയുക്ത -
മാത്മാനം പുരുഷർഷഭ |
കിമുവാച നൃഗോ രാജാ
ദിജ്ഞൗ ക്രോധസമൻവിതൗ || 7.54.3 ||

ലക്ഷ്മണേനൈവമുക്തസ്തു
രാഘവഃ പുനരബ്രവിത് |
ശൂൺ സൗമ്യ യഥാ പൂർവം
സ രാജാ ശാപവിക്ഷതഃ || 7.54.4 ||

അമാധുനി ഗതൗ വിപ്രൗ
 വിജ്ഞായ സ നൃപസ്തദാ |
 ആഹുയ മന്ത്രിണഃ സർവാൻ
 നൈഗമാൻ സപുരോധസഃ || 7.54.5 ||

താനുവാച നൃഗോ രാജാ
 സർവാശ്ച പ്രകൃതീസ്തഥാ |
 ദുഃഖേന സുസമാവിഷ്ടഃ
 ശ്രൂയതാം മേ സമാഹിതാഃ || 7.54.6 ||

നാരദഃ പർവതശ്ചൈവ
 മമ ദത്താ മഹദ്ഭയം |
 ഗതൗ ത്രിഭുവനം ഭദ്രൗ
 വായുഭൂതാവനിന്ദിതൗ || 7.54.7 ||

കുമാരോഽയം വസുർനാമ
 സ ചേഹാദ്യാഭിഷിച്യതാം |
 ശ്വഭ്രം ച യത് സുഖസ്സർശം
 ക്രിയതാം ശിൽപിഭിർമമ || 7.54.8 ||

യത്രാഹം സങ്ക്ഷയിഷ്യാമി
 ശാപം ബ്രാഹ്മണനിഃസൃതം |
 വർഷഘ്നമേകം ശ്വഭ്രം തു
 ഹിമഘ്നമപരം തഥാ || 7.54.9 ||

ഗ്രീഷ്മഘ്നം തു സുഖസ്സർശം -
 മേകം കുർവന്തു ശിൽപിനഃ |
 ഫലവന്തശ്ച യേ വൃക്ഷാഃ
 പുഷ്പവത്യശ്ച യാ ലതാഃ || 7.54.10 ||

വിരോപ്യന്താം ബഹുവിധാ -
 ശുരായാവന്തശ്ച ഗുൽമിനഃ |
 ക്രിയതാം രമണീയം ച
 ശ്വഭ്രാണാം സർവതോദിശം || 7.54.11 ||

സുഖമത്ര വസിഷ്ഠാമി
 യാവത്കാലസ്യ പര്യയഃ |
 പുഷ്പാണി ച സുഗന്ധീനി
 ക്രിയന്താം തേഷു നിത്യശഃ || 7.54.12 ||

പരിവാർയ യഥാ മേ സ്യു -
 രധ്യർധം യോജനം തഥാ |
 ഏവം കൃത്യാ വിധാനം സ
 സന്നിവേശ്യ വസും തദാ || 7.54.13 ||

ധർമനിത്യഃ പ്രജാഃ പുത്ര
 ക്ഷത്രധർമേണ പാലയ |
 പ്രത്യക്ഷം തേ തഥാ ശാപോ
 ദ്വിജാഭ്യാം മയി പാതിതഃ || 7.54.14 ||

നരശ്രേഷ്ഠ സരോഷാഭ്യ -
 മപരാധ്യേപി താദൃശേ |
 മാ കൃമാന്ത്സുസന്താപം
 മത്കൃതേ ഹി നരർഷഭ || 7.54.15 ||

കൃതാന്തഃ കുശലഃ പുത്ര
 യേനാസ്മി വ്യസനീകൃതഃ |
 പ്രാപ്തവ്യാൻയേവ പ്രാപ്തോതി
 ഗന്തവ്യാൻയേവ ഗച്ഛതി || 7.54.16 ||

ലബ്ധ്വന്യാന്യേവ ലഭതേ
 ദുഃഖാനി ച സുഖാനി ച |
 പൂർവേ ജാത്യന്തരേ വത്സ
 മാ വിഷാദം കുരുഷ്യ ഹ || 7.54.17 ||

ഏവമുക്ത്വാ നൃപസ്തത്ര
 സുതം രാജാ മഹായശാഃ |
 ശ്വഭ്രം ജഗാമ സുകൃതം
 വാസായ പുരുഷർഷഭ || 7.54.18 ||

ഏവം പ്രവിശ്യേവ നൃപസ്തദാനീം
 ശ്വഭ്രം മഹദ്ദന്തവിഭൂഷിതം തത് |
 സമ്പാദയാമാസ തദാ മഹാത്മാ
 ശാപം ദ്വിജാഭ്യാം ഹി രുഷാ വിമുക്തം || 7.54.19 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 ഉത്തരകാണ്ഡേ ചതുഃപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||